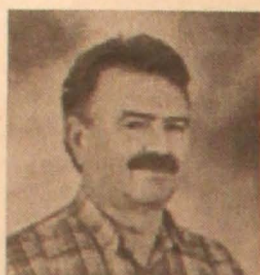

ΒΛΑΧΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟΥ (3)

**Γράφει ο
Τσιαμήτρος
Γιάννης
εκπ/κός-
χοροδιδάσκαλος**

Δεν επιθυμούμε να αποδώσουμε, στη προφορική βλάχικη λαλιά, τους φθόγγους όλων των γραμμάτων με κάποια σύμβολα (γραφήματα), διότι θα είχαμε εμπλακεί σε ένα κυκεώνα συμβόλων και θα δυσκολεύαμε τον απλό αναγνώστη. Ακολουθούμε το ελληνικό αλφάβητο διότι απευθυνόμαστε στο λαό μας. Άλλωστε όσα σύμβολα και να χρησιμοποιήσει κανείς δύσκολα μπορεί να αποδώσει την γνησιότητα και την αυθεντικότητα της Βλάχικης λαλιάς (πολλές οι μητροπόλεις των Βλάχων με πολλά και διαφορετικά ιδιώματα) από τους παραδοσιακούς ανθρώπους και η σωστή φωνητική μαθαίνεται καλύτερα προφορικά και με τον παραδοσιακό τρόπο. Ωστόσο, χρησιμοποιούμε μόνο δύο (2) σύμβολα για 'κτυπητές' μόνο αποδόσεις συμβόλων, όπως οι χαρακτήρες (') = κλειστό 'επικεντρωμένο' φωνήεν (όπως προφέρεται στη γαλλική λέξη que) και (6) = παχύ συριστικό σύμφωνο.

Παροιμία είναι ένα σύντομο απόφθεγμα 'προφορικού λόγου', που εκφράζει (τις περισσότερες φορές με αλληγορικό τρόπο) αλήθειες που αποτελούν το απόσταγμα μακράς πείρας. Έτσι, οι παροιμίες προσλαμβάνουν πολλές φορές τεράστια κοινωνική λειτουργικότητα και διδακτική σημασία. Διακρίνονται από ζωηρή και πλούσια σε εικόνες φαντασία, ενώ τις περισσότερες φορές έχουν τη μορφή κάποιου δίστιχου.

Παρακάτω συμπληρώνουμε τον κατάλογο των παροιμιών που γράψαμε σε προηγούμενα σημειώματά μας. Τις παροιμίες αυτές τις ακούσαμε στα βιώματά μας στο Ξηρολίβαδο (από το τέλος της 10ετίας του '50) και καταγράψαμε από συνεντεύξεις συμπατριωτών μας πιο μεγαλύτερους και πιο αυθεντικούς από εμάς, τους οποίους αναφέρουμε στο τέλος του σημειώματός μας. Τονίζουμε ότι οι παροιμίες είναι μια καλή μέθοδος εκμάθησης των προφορικής βλάχικης λαλιάς.

Μέρου σουμ' μέρου κάντ' = Το μήλο κάτω από την μηλιά πέφτει. Λούπλου πέρλου αρούκ', μίντι νου αλ'κδιέβτι = Ο λύκος την τρίχα την ρίχνει αλ-

λά το μυαλό δεν το αλλάζει. Ντι αούμπρ' ντι άκ', κάσ' νου σ' φάτσι = Από την σκιά της καρφίτσας, σπίτι δεν γίνεται. Αντούν', κ'ντ' χίι τίνιρ', σ'άι κ'ντ' αουδέβτι = Μάζευε, όταν είσαι νέος, για να 'χεις όταν γεράσεις. Αχτάρι κάπ', αχτάρι μίντι = Τέτοιο κεφάλι, τέτοιο μυαλό. Ανία νι άρντι κάπλου φόκ', δ' αλούι λι άρντι τρ' τζιόκ = Εμένα μου καίει η φωτιά το κεφάλι και εκείνου του καίει για χορό. Ντι άπ' τσε ντοάρμι σ' χίμπ' φρίκ' = Από το νερό που "κοιμάται" να έχεις φόβο. Κα πέρλου ντι λούπ' βέντ' γράματλι = Σαν τις τρίχες του λύκου βλέπω τα γράμματα. Άπ', φόκλου δ' μπλιάρι νου άου πίστι = Το νερό, η φωτιά και η γυναίκα δεν έχουν εμπιστοσύνη. Άβντ' σνου ζμπουρά', μάκ' βρέι ζμπ'νέτζ' = Άκουγε και σώπαινε αν θέλεις να ζήσεις. Μ'άσουντ' κούρλου, β'αλ'κδιάδκ' κιρόλου = Μου ίδρωσε ο κώλος, θ' αλλάξει ο καιρός. Τσε π'τ'σ'μ π'τ'σ'μ, τσε βα π'τ'σ'μ νου δτίμ = Τι πάθαμε πάθαμε, τι θα πάθουμε δεν ξέρουμε. Μπόουλου δ' λιάγκα ντι κουάρνι, δ' όμλου ντι λίμπα = Το βόδι δένεται από τα κέρατα και ο άνθρωπος από την γλώσσα. Αρμ'νλου πρι καλ', ή βα ζ' ντουάρμι, ή βα σ' κ'ντ' = Ο Βλάχος καβάλα ή θα κοιμάται ή θα τραγουδάει. Ντι λα τζ'κ' π'ν' λα φάκ', μπουβαλίτσα σ' φιάτσι βάκ' = Από το να το πει μέχρι να το κάνει, το μοσχαράκι έγινε αγελάδα. Αρμ'νλου κρ'πέ σ' ντράκλου. = Ο Βλάχος έκανε και τον διάολο να σκάσει. Κάρι φουρά άκλου, φουρά σ' σάκλου = Όποιος έκλεψε τη βελόνα έκλεψε και το σακί. Όμλου ιάσι ντούλτσι κα νιάρι, σ' γκρέου κα σάρι. = Ο άνθρωπος είναι γλυκός σαν μέλι και βαρύς σαν αλάτι. Μπόου βίνιδ, μπόου βτζίς. = Βόδι ήρθες, βόδι έφυγες. Φτόχλου αντάρ' ίτσι πουάτι, πλούσιος; ίτσι βα = ο φτωχός κάνει ότι μπορεί ο πλούσιος ότι θέλει. Όμλου σπιλιξιάδτι κου ζμπόρλου, δνού κου τ'πόρλου = Ο άνθρωπος πλάθεται με τον λόγο και όχι με το τσεκούρι. Νπ'ρτίκα νου ασπούν' τσουάρλι = Δεν δείχνει το φίδι τα πόδια. Σίντζι, άπ' νου σ' αντάρ' = Το αίμα, νερό δε γίνεται, Ράουλου νου σ' τουάρν' ντι ν'πόι' = Το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω. Ιού γκ'λίν' κακαριάτζα, κόκουτλου τάτ' = Όπου η κότα κακαρίζει, ο κόκορας σωπαίνει. Μπούνα μπλιάρ' νου άρι, νε όκλι, νε ουρέκλι = Η καλή γυναίκα δεν έχει ούτε μάτια, ούτε αυτιά. Όμλου σ' πιλικιδιάδτι κου ζμπόρλου σνού κου τ'πόρλου = ο άνθρωπος "πελεκιέται" με το λόγο κι όχι με το τσεκούρι. Αχτάρι κάπ', αχτάρι μίντι = Τέτοιο κεφάλι, τέτοιο μυαλό. Ντι άπ' τσε ντουάρμι σ' χίμπ' φρίκ' = Από το νερό που "κοιμάται"

να έχεις φόβο. Κάρι άλτ' γκούρ' μπάδ', μούμ' σ'τάτ' αγκρικιδιάδτι = Όποιος άλλο στόμα φιλάει, μάνα και πατέρα λησμονάει. Αρμ'νλου σ' ουάρφαν' σ' χίμπ' τουτ' πρι τσέλνικ' βα σ' ουαντούκ'; = Ο Βλάχος και φτωχός να είναι πάλι σαν τσέλιγκας θα μυρίζει. Κ'ντου νου άβντ' φούρι, ατούμτ' σ' τ'ι αβέγκλι ντι ν'σ' = Όταν δεν ακούς κλέφτες, τότε να φυλάγεσαι από αυτούς. Λιά κ'νι νπιτ' μαντρί, σ' μπλιάρ' νπιτ' σόι = Πάρε σκυλί από μαντρί και γυναίκα από σόι.

Σημ: Οι πληροφοριοδότες μας ήταν όλοι από το Ξηρολίβαδο: Τσιαμήτρος Κώστας (Ψωμάς, 90 ετών), Τσιαμήτρος Γιάννης (Ψωμάς 81), Χασιώτης Σπύρος (90) Χοντραντώνης Κώστας (Μπόκος), Τσιαμήτρος Νίκος (Κοτρώνης), Φουρκιώτης Νίκος, Ντέλλας Γιώργος, Πατσιαβούρας Μιχάλης, Χατζημασούρας Ηλίας,

Μεγάλες Εκπαιδευτικές Προσφορές! Σεμινάρια ενηλίκων

Οι προσφορές συνεχίζονται μέχρι και τη Μεγάλη Τετάρτη (20/4/2011).
Επιλέξτε την προσφορά που ταιριάζει στις δικές σας ανάγκες.

Προσφορά 1 - Office Core 1+1

Με κάθε εγγραφή 2 ατόμων στο πρόγραμμα **Office CORE** (7 ενότητες)

- Δωρεάν το 2^ο άτομο (αξία: 520€)
- Δωρεάν πρόγραμμα προετοιμασίας πιστοποίησης για το σπίτι GetReady test (αξία: 80€)

Προσφορά 2 - Office Core + Photoshop

Με κάθε εγγραφή στο πρόγραμμα **Office Core** (7 ενότητες)

- Δωρεάν πρόγραμμα προετοιμασίας πιστοποίησης GetReady test (αξία: 80€)
- Δωρεάν παρακολούθηση στο πρόγραμμα **Photoshop CSS** (αξία: 380€)

Προσφορά 3 - AutoCAD 2D + Πιστοποίηση

Με κάθε εγγραφή στο πρόγραμμα **AutoCAD 2D**

- Δωρεάν πιστοποίηση **ECDL CAD** (αξία: 120€)

Προσφορά 4 - AutoCAD 2D + 3D

Με κάθε εγγραφή στο πρόγραμμα **AutoCAD 2D**

- Δωρεάν παρακολούθηση στο πρόγραμμα **AutoCAD 3D** (αξία: 350€)

Προσφορά 5 - Office Core + Πιστοποίηση

Με κάθε εγγραφή στο πρόγραμμα **Office CORE** (7 ενότητες)

- Εκπαιδευτική στα έξοδα πιστοποίησης **ECDL CORE** αρχική αξία: 336€ → πληρώστε: 236€
- Δωρεάν πρόγραμμα προετοιμασίας

Προσφορά 6 - Office Expert + Πιστοποίηση

Με κάθε εγγραφή στο πρόγραμμα **Office EXPERT**

- Εκπαιδευτική στα έξοδα πιστοποίησης **MOS Master** αρχική αξία: 260€ → πληρώστε: 150€

Προσφορά 7 - Photoshop + Πιστοποίηση

Με κάθε εγγραφή στο πρόγραμμα **Photoshop**

- Δωρεάν πιστοποίηση **Adobe** (αξία: 65€)

Εκμεταλλευτείτε την ευκαιρία
Αποκτήστε γνώση και κερδίστε!!

Περισσότερες πληροφορίες: κ. Πασχαλίδου Δήμητρα (Υπεύθυνη Σπουδών)
Ωράρια λειτουργίας: Καθημερινά 09.00 - 14.00 & 17.00 - 21.00

ΔΙΚΤΥΩΣΗ - Πρότυπο κέντρο πληροφορικής στο νομό μας
Εδέσσης 21 - Βέροια - 23310 22335
info@dictios.gr - www.dictios.gr